

הפרדסנות בארץ - לקראת שואה

אחד מענפי המשק שיפסידו כסף רב השנה יהיה ענף ההדרים. לפני שלושה חודשים עוד צהלו ראשי המועצה לשיוק פרי-הדר, כאשר הצליחו לחתום על כל הסכמי היצוא שלהם תמורת מטבעות אירופיים. אותה עת היה שער הדולר בשפל, ושערי המרקס, הפרנקים, והלירות שטרלינג היו גבוהים. אולם מאז התהפך הגלגל: שערי ה-מטבעות האירופיים ירדו ב-20% לערך, ועדיין ממשיכים לרדת. כל יצוא ההדרים הנשלח עתה לאירופה - 50 מיליון תיבות - יכניס לישראל מארקים ולירות שטרלינג, שערכם 20% פחות מאשר היה לפני כמה חודשים. במצב כזה, ניתן להבין מדוע כל ירידה של נקודה בשער הדולר גורמת ה-תפייילב לפרדסנים, וסביר להאמין כי הם יבקשו את עזרת הממשלה בהסתמכם על התמיכה המיוחדת בסך 72 מיליון לירות שהעניקה הממשלה לענף ה-מלונאות.

פרשיה תמוהה ב"תוכנית ל"

זה למעלה משנה שעורך-הדין אברהם נאמן, נציגו של אירגון בעלי המיגרשים באזור תוכנית ל', נלחם כדי לבטל את עיסקת קונקורד התמוהה. עד היום, לא נשא מאבקו פרי. אולם עתה, עם הסרתו של יהושע רבינוביץ מראשות העירייה, מקווה נאמן לניצחון. עיסקת קונקורד היא פרשה יוצאת-דופן, אפילו בעיר שהצטיינה בפרשות יוצאות-דופן. עיריית תל-אביב הטילה את פיתוח האיזור מצפון לעיר, הידוע כתוכנית ל', על חברת הירקון, שחוקמה במיוחד לשם כך, ושמנהלה הוא שמואל ("סמק") ינאי. הנאי בליעבור בכל חוזה-המכר של החברה, מיזמה הראשון, היה: כל ר"כ כש מיגרש באזור הויב לבנות על מיג רשו תוך שנתיים. לא בנה - בוטלה העיסקה איתו. סעיף זה נועד כדי למנוע ספסרות בקרקעות האיזור, שהוא הרחבה הקר-קעית האחרונה בצפון העיר. אולם בין אלפי החוזים שחתמה חב-רת הירקון עם רוכשי מיגרשים, ישנו

לא יהיה פיחות!

הנבואות בדבר פיחות הדולר הן חסרות יסוד. הטיבה העיקרית: לישראל יש כיום מלאי של 1.5 מיליארד דולר. רובו שייך לאזרחים פרטיים, המחזיקים אותו בביקדונות בבנקים בארץ. חלק ניכר מכסף זה הוא כספי פיצויים מגרמניה, אך כמה מאות מיליוני דולרים הם ביקדונות של תושבים חוזרים, עולים חדשים וזרים. פיחות פירושו הגדלת התמורה בלירות תמורת דולרים אלה. הגדלה זו תביא להמרת הדולרים בלירות ולהפצת השוק בהן. לדוגמה: כיום שווה פיקדון הדולרים של ישראל 6.3 מיליארד לירות. פיחות ה"ל" לשער של 6 לירות הדולר יגרום לתוספת של 2.7 מיליארד לירות. יהיה זה פיתוי רב מדי לבעלי הדולרים, מכדי שלא ימירו את כספם. אולם המרה כזו תגרום לאינפלציה דוהרת, שתבטל תוך זמן קצר כל הישג צפוי של הפיחות. ● סיבה נוספת: הנפגעים מעליית שער הדולר הם היצואנים, המקבלים תמורה במטבעות לא דולריות. לממשלה יהיה יותר פשוט לפצותם על-ידי תמריצים. למעשה נהוג כבר עכשיו שער של 5.25 לירות לדולר ליבואנים (שער הדולר של 4.2 לירות ועוד ההיסלם השונים). היבואנים מקבלים כיום כולם לפחות 5.41 לירות לדולר, והאוצר כבר הסכים להגדיל את התמורה ליצואנים עד ל-6 לירות לדולר, כאשר התוספת תהווה פיצוי עבור היסלם היבוא על חומרי-הגלם, תוספת-היוקר הצפויה והת-ייקרות הדלק. הגדלת התמורה ליצואנים בלבד תמנע המרות פיקדונות מטבע זר, ותפי-תור את בעיית ירידת ועליית שער הדולר וייתר המטבעות.

התפתחה ההפקעה למטרה שונה. העירייה מסרה את הקרקע המופקעת לחברת הירקון, וזו מכרה אותה לרוורט, במחיר 6.5 מיליון לירות - מהם קיב-לה עד כה 100 אלף דולר בלבד. בהסכם נכתב כי אם רוורט לא תשלם את מלוא הסכום עד 21 באוקטובר 1973 - תבוטל העיסקה. ההסכם נחתם ב-28 באפריל 1972. מאז החלו דברים משונים לקרות.

ראשי-עיר יוצא רבינוביץ עתה, חשיפה

חברת רוורט שייכת, כנראה לבעלי מלון פורטאר המפורסם בהרי הקטסקיל שליד ניו-יורק, והכוונה המקורית היתה להקים מלון-נופש דומה גם בישראל. אולם מאז הכוונה המקורית, חלו התפתחויות, ושמעות עקשניות טוענות, כאילו חלק ניכר מהבעלות על רוורט ניתן לישראלי יורד, בשם משה מקוב, שחזר ארצה אחרי שעשה כסף רב בעס-קי הפלסטיק. לפי שמעות אלה מהזיק כיום מקוב כ-90% מהבעלות, אולם מסך הסודיות על כל הפרשה כה סמיך, שאיש אינו מוכן לאשר או להכחיש דבר. מיספר משקיעים זרים, מכל מקום, מספרים כי מקוב הציע להם לרכוש ממנו את מחצית מניותיו - תמורת 1.2 מיליון דולר. סכום שיותר בידיו ריוו-חיהון נאים. כן נתפרסם כי גם איש-העסקים אבנר תומר ניהל משא-ומתן לקניית השטח, במחיר 8 מיליון לירות - מחיר שיע-ניק לרוכש הקרקע הראשון רווח צנוע של 350%.

אחד שבו לא מופיע סעיף זה. זהו החוזה עם חברה אלמונית בשם רוורט אוף די וורלד, ובעיקבות היעלמו המיסתורי של הסעיף, אכן עומד מי-שהו להרוויח מיליונים - בדיעבד בצורה שאותה נועד הסעיף למנוע. המדובר בחלקת קרקע בת 30 דונם שהיתה שייכת בזמנו לערבים. הקרקע נרכשה על-ידי יהודים שונים, עד שיום אחד הפקיעה העירייה את הקרקע מהם. לעירייה, מותר להפקיע קרקע למט-רות ציבוריות. אולם במיקרה דן -

מבטלים ההטבות ל"סיבי דימונה"

מרכז ההשקעות סירב בתוקף לאשר לקונים החדשים של המיפעל הכושל סיבי דימונה המשך מעמד של מיפעל באזור פיתוח. מעמד כזה, לפי החוק לעידוד ההש-קעות, היה מקנה לקונים החדשים, תוך שנים ספורות, רווח של 7 מיליון לירות, בצורת הט" בות שונות. מאחר שהקונים, אמונה פיוריסטאן, אמרה לשלם תמורת ה-תשלובת הענקית 9 מיליון לירות - פירוש הדבר, כי אישור ההטבות היה מחזיר לקונים את רוב השקעותם - וזה בנוסף ל-רווחיהם מהעס-קים השוטפים. בגלל התנגדות זו של מרכז ההש-קעות, טס השבוע סגן מנכ"ל סיבי די-מונה ונציג הקונים, דויד ברקת, לאר-צות-הברית כדי לנסות לשכנע את הקר-נים לקנות בכל זאת את הקונצורן. סיבי דימונה הוא קונצורן של שלושה מפעלי טקסטיל. מחזורו השנתי מעל 120 מיליון לירות. המייסדים הם קב-

צה בראשות המשקיע היהודי מאיטליה אברהם גולדשטיין, שהוא גם בעל סוכ-נות פיאט בישראל. הקונצורן אישך עד סוף 1971 14 מיל-יון לירות הפסד מצטבר - בנוסף לחו-בותיו לבנק לפיתוח התעשייה, בסך כ-60 מיליון לירות. למעשה ההפסד של הקונצורן גדול אף יותר, כיוון שבשנים האחרונות הוא חדל לשלם לבנק ריבית על הלוואותיו וכן חדל לנכות פחת, בגובה 4.5 מיליון ל-ירת לשנה, וחדל להפריש לפיצויי פי-טורין (לפחות 1.5 מיליון לירות לשנה). הקונצורן צבר הפסדים כבדים בעיקר בגלל שייצא את תוצרתו במחירים נמו-כים מדי. חברות-שיווק השייכות לקבו-צת גולדשטיין, כאשר החלו ההפסדים מצ-טברים, ביקש גולדשטיין לצאת מן הקונ-צורן, העביר את מניותיו לבנק לפיתוח התעשייה, שקנה אותן בערכן הנקוב - 7 מיליון לירות. מסכום זה יחזיר גולד-שטיין לבנק 2 מיליון לירות על חשבון החובות, וכל הייתר יילך לכיסו. לאחר שהוציא את גולדשטיין מן ה-בוץ, החליט הבנק לפיתוח התעשייה למ-כור את המיפעל בכל מחיר, עשה את העיסקה עם קבוצת פיוריסטאן - שלה מתנגד עכשיו ישעיהו סטופר, מנהל מר-כז ההשקעות.

מנכ"ל סטופר לפתע, ביטול

הבנק המסחרי - החדש - בכל זאת יקום

מנכ"ל בנ"ל יפת סוף-סוף, לידה

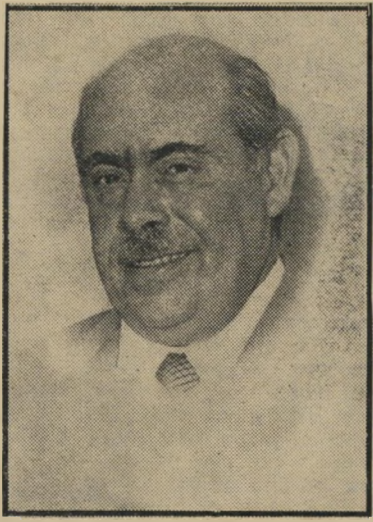
לאחר שהכול סברו כבר כי הרעיון נקבר סופית - עומד בכל זאת לקום, בימים הקרובים, הבנק החדש להשקעות המסחר. בעליו יהיו בנק לאומי, בנק דיסקונט וקבוצת סר זיגמונד זרבורג. הבנק החדש יעסוק בהנפקות של ניירות-ערך, עידוד מיוזמים שונים, ומימון לטווח ארוך.

תרגיל בחשבון ישראלי

העיתון סנדי טלגרף עולה באנגליה 6 פני. בישראל מחירו 1.80 ל"י. הסנדי-טיימס עולה באנגליה 10 פני. מחירו בארץ 4.35 ל"י. נובע: ההפרש של 4 פני עולה בישראל 2.55 ל"י. הכיצד?

לונדנה"ז" חגדיל מספר טיסותיה לישראל

חברת התעופה לופטהאנזה תפעיל שמונה טיסות שבועיות לישראל, החל מקיץ 1974. לעומת שש כיום. לופטהאנזה גם תחליף את המטוסים בקו הישראלי. עד כה הטיסה בואינג 727 עם 103 מקומות. בעתיד תפעיל טיפוס חדש של 727/200 עם 144 מקומות - הגדלת מספר המקומות ב-33%. אל-על תמשיך להפעיל בואינג 707, עם 148 מקומות. תהיה זו הפעם הראשונה ששתי החברות מתאמות את תוכניות הטיסה שלהן. לופט-האנזה תקיים בקיץ הקרוב ארבע טיסות שבועיות ישירות בין פראנקפורט לתל-אביב - בימים שלישי, חמישי, שבת ו-ראשון. המטוס ייצא מפראנקפורט ב-9.30 בבוקר, יגיע ללוד ב-14.20 זמן מקומי. גם ממינכן ייצאו ארבע טיסות ישירות ללוד באותם הימים. המטוס ממינכן ייצא ב-18.40, ינחת בלוד ב-22.05. בכיוון ההפוך יטוסו מטוסי לופטהאנזה בימים שני, רביעי, שישי וראשון. אל-על מתכננת לקיים בקיץ שש טיסות שבועיות בלבד, בימים ראשון, שני, שלי-שי, חמישי, שישי ושבת. כולן תהיינה לפראנקפורט. בטיסות של שבת, תפעיל אל-על ג'מבו 747.

מנכ"ל "אזיע" כו"ארי לראשונה, תיאום